

Mattie Scherstra-Lindeboom

Gedreven

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘Het is allemaal jouw schuld, bemoeizuchtige oude man!’ riep Tineke Kingma tegen de man aan het tafeltje in de donkere nis. Haar hazelnootkleurige ogen schitterden fel en haar prachtig lange, loshangende goudblonde krullen dansten op haar blote schouders, terwijl ze woedend door het vertrek ijsbeerde. ‘Je bent weggegaan en hebt me overgelaten aan de gruwelijke wreedheden van je zoon. Nu heb ik hem gedood, vermoord met een vismes. Maar zijn bloed kleeft aan jóúw handen, hoor je, niet aan de mijne!’

Het gezicht van de oude man vertrok; hij leek ineen te krimpen alsof hij aan de harde waarheid van haar woorden probeerde te ontsnappen. ‘Jij hebt mijn enig kind vermoord, vrouw!’ stamelde hij met een door emoties verstikte stem. ‘Wat heb ik nu nog om voor te leven? Ik ben oud en ziek, heb geen vrouw aan wie ik me in koude winternachten kan warmen...’ De rest van zijn woorden ging verloren in een hevige hoestbui.

Zij keek hem minachtend aan en zijn hoofd zakte nog dieper tussen de schouderbladen. Het vismes, rood van het bloed nadat ze haar belager had neergestoken, blikkerde in het getemperde

daglicht dat door de hoge ramen naar binnen viel. ‘Ik heb je niets meer te zeggen, oude man.’ Ze draaide zich om, waarbij haar lange rokken sierlijk meedraaiden, klaar om weg te stormen.

De oude man hoestte opnieuw en spuwde een klodder slijm in de richting van de tinnen kwispedoor op de tafel. Hij miste, waardoor het slijm spetterend op het verweerde en beschadigde tafelblad terechtkwam.

‘He, bah, Titus!’ gruwelde de jongeman die achter de tap glaswerk aan het afdrogen was. ‘Dat ruim je zelf maar op, hoor!’

‘Sorry,’ antwoordde Titus Rozendal schuld-bewust, en hij wreef de tafel met de mouw van zijn versleten vest schoon. ‘Volgens mij staat die pot verder van me af dan anders.’

‘Waarom pak je hem niet eerst van tafel en spuug je er dan in?’ Tineke schoof de lange mouw van het middeleeuwse kostuum dat zij droeg terug en keek op haar horloge. ‘Zijn we klaar voor vandaag, Anneke?’ vroeg ze aan de jonge vrouw die achter een lessenaar in een hoek van het vertrek de verrichtingen van de acteurs volgde. Een grote map vol losse vellen papier met gedrukte tekst lag voor haar. ‘Mijn pauze zit er bijna op.’

Titus stond op en krabbelde met een ongelukkige blik in zijn fletsblauwe ogen door de smoezelige grijze baard die hij droeg. ‘Dat ding kriebelt als een gek.’ In één beweging trok hij de baard los, waarbij een spoor van lijm en losse haren op zijn ongeschoren kin achterbleef. ‘Ik zal eerst die troep van mijn gezicht moeten wassen voor we uitvaren.’

‘Stoppen dan maar!’ Het knappe gezicht van Anneke Bergsma vertrok van ergernis omdat ze er niet in slaagde de repetitie zo soepel te laten verlopen als ze had gehoopt.

‘*Cut*, zeggen de Engelsen altijd als ze de filmopnamen onderbreken,’ merkte de jongeman achter de tap met een brede grijns op.

‘Lieuwe toch!’ Met een preuts gezicht trok Tineke de blonde pruik van haar hoofd, waardoor haar eigen korte donkerblonde kapsel tevoorschijn kwam. Het vismes liet ze in de pruik vallen. ‘Denk alsjeblieft toch een beetje om je woorden.’

Lieuwe Pietersma grinnikte schaaпachtig. ‘Dat moet je tegen de Engelsen zeggen, Tineke. Niet tegen mij.’

Aan weerszijden van de tap van Lieuwes eetcafé weerklonk gelach. Er was maar

één eetgelegenheid in het badplaatsje De Haeven. Het lag aan het water en had de huiselijke gezelligheid die Friezen zo eigen is. De gebarsten houten stoelen en de oude brandplekken van sigaretten op de rand van de tap zorgden er op de een of andere manier voor dat de eenvoudige, goede maaltijden zelfs nog beter smaakten.

Lieuwe, een jongeman met een open, vriendelijk gezicht, groene ogen en weerbarstige zwarte krullen, serveerde nu al bijna zes jaar ontbijt, lunch en diner aan vissers en de andere klanten die hun weg naar het eetcafé wisten te vinden. Zeven dagen per week was het geopend vanaf vijf uur 's ochtends, de grill werd opgewarmd om halfzes. Hij wist wat zijn klanten wilden en voer er wel bij.

Anneke, die in het dagelijks leven als verkoopster in de bakkerij werkte maar ook regisseur was van de plaatselijke toneelvereniging, sloot de map en stapte achter de lessenaar vandaan. 'De uitvoering is al over een paar weken, mensen. We zullen nog wel even de puntjes op de i moeten zetten, hoor!'

'Dat komt wel goed, Anneke,' verzekerde Titus haar, terwijl hij Tineke uit haar lange jurk van goudbrokaat en donkergroen fluweel hielp.

Tineke zette haar bril op, die ze voor de repetitie had afgedaan. ‘*Geen zee te hoog* is een prachtig stuk en heerlijk om te spelen,’ vond zij.

‘Ziet er wel goed uit,’ zei een haringvisser die zich tot dan toe tevreden en zwijzaam had beziggehouden met het naar binnen werken van een enorm bord zuurkool met rookworst. Zijn partner, die met zijn verweerde gezicht en pikzwarte vingers het prototype was van een doorgewinterde visser, zat naast hem. ‘Best wel, ja,’ was die het met zijn maat eens.

Anneke was blij dat het toneelstuk in de smaak viel. Het had zeker alles in zich om een groot succes te worden. Humor, spanning, de nodige intriges. Maar dan moest er nog wel het een en ander gebeuren. Sommige dialogen gingen nog wat stroef, de decors waren verre van klaar en de meeste kostuums moesten nog worden gemaakt.

Anneke liep naar de tap terwijl Lieuwe de laatste glazen opborg. ‘Bedankt dat we hier mochten repeteren, Lieuwe.’ Ze legde de map op de bar, haalde een elastiekje uit haar jaszak tevoorschijn en bond haar lange donkere krullen in een staart op haar rug. ‘Het schijnt dat iemand vergeten is de sleutel van de stiltekapel terug te

hangen, zodat we wel gedwongen waren een andere oefenruimte te zoeken.'

'De sleutel komt vanzelf wel weer boven water, Anneke,' antwoordde Lieuwe opgewekt.

Hun gesprek werd onderbroken door het heldere getingel van de koperen deurbel die aan de binnenkant van de deur was opgehangen. Zes hoofden draaiden tegelijkertijd in de richting van de deur, waar een indrukwekkende gestalte in de opening was verschenen. Tinekes mond viel open bij het zien van de gast, die even heel duidelijk tegen de zonnige achtergrond was afgetekend. Een zacht 'wauw!' kwam over Annekes lippen. Titus, die juist zijn zwarte muts over zijn kale schedel trok, keek hen fronsend aan. 'Zeg, wat hebben jullie ineens?'

'Goedemiddag,' groette de nieuwkomer hen vriendelijk, terwijl hij de deur achter zich sloot. 'Zou ik hier een hapje kunnen eten?'

Lieuwe wees uitnodigend naar de krukken voor de bar. 'Natuurlijk kan dat. Ga zitten. Als je liever een tafeltje wilt, is dat ook goed.' Hij maakte een weids gebaar in de richting van de tafeltjes. 'Er staan er genoeg, zoals je ziet.'

'Een kruk is goed.' In een paar passen had de jongeman de bar bereikt. Tineke en Anneke

bleven hem ademloos aanstaren en leken niet bij machte zich te bewegen. Daarbij werd Tineke ook nog eens gehinderd door de middeleeuwse jurk, die nog steeds halverwege haar heupen hing.

Lieuwe grinnikte. Hij begreep waarom de dames onder de indruk waren van de gast; het was hem ook niet ontgaan hoe goed deze eruitzag. De man had een geprononceerde kaaklijn, hemelsblauwe ogen, donkerblond golvend haar dat achterover was gekamd, en zijn kin was bedekt met een stoppelbaardje van een paar dagen. Hij had een gespierd bovenlichaam dat onder zijn nauwsluitende shirt helemaal tot zijn recht kwam. De denimspijkerbroek leek om zijn benen te zijn gemodelleerd en zag er vaal en gehavend uit. Hier en daar vertoonde de stof scheuren. Een toerist, vermoedde Lieuwe.

‘Dames,’ knikte de man Tineke en Anneke toe, terwijl er een charmant lachje om zijn mond krulde.

Tineke slaakte een diepe zucht, alsof ze droomde. Ze kleurde tot achter haar oren toen ze beseftte dat ze hem ongegeneerd aanstaarde. ‘O, neem me niet kwalijk,’ stamelde ze, en ze schuifelde met de jurk aan haar voeten aan de

kant om hem bij de bar te laten.

‘Ik stoor toch niet?’ vroeg hij aan Anneke.

Zijn stem bracht de regisseur weer bij haar positieven. ‘Nee, helemaal niet,’ antwoordde ze, en ze hoopte dat ze zelfverzekerder klonk dan ze zich voelde. ‘We zijn klaar met de repetitie.’

‘Repetitie?’ herhaalde hij geïnteresseerd.

‘Voor onze jaarlijkse toneeluitvoering, ja,’ antwoordde Titus nors. ‘Niet dat het je ook maar iets aangaat natuurlijk...’ Hij had niet veel op met nieuwelingen en liet dit ook duidelijk blijken. De Haeven was zijn plek, hier voelde hij zich thuis, tussen de mensen die hij zijn hele leven al kende. Wat hem betrof waren de mensen die af en toe het kustplaatsje bezochten, indringers die er niets te zoeken hadden.

‘Doe nou niet zo lomp, Titus,’ siste Tineke de oude visser toe. ‘Wat moet deze aardige jongeman wel niet van ons denken?’

‘Dat kan me niets schelen, Tineke,’ antwoordde hij onverschillig. ‘Ik moet weg.’ Hij legde de kunstbaard en het versleten vest op de bar.

De twee vissers volgden in zijn voetspoor en toen de deur achter hen dicht was gevallen, maakten ook de vrouwen aanstalten om weg te gaan.

‘Neem het Titus maar niet kwalijk,’ verontschuldigde Anneke zich voor het gedrag van de visser. ‘Hij meent het niet zo kwaad.’

‘Hij kan zo af en toe wat onbehouwen en grof uit de hoek komen,’ viel Tineke haar bij, ‘maar diep in zijn hart is hij de goedheid zelve.’

‘Het was leuk je te ontmoeten...’ Anneke wierp een snelle blik op zijn handen. Hij droeg geen trouwring. ‘Het spijt me, maar ik heb je naam niet verstaan.’

Hij lachte jongensachtig, wat hem in haar ogen nog aantrekkelijker maakte. ‘Waarschijnlijk omdat ik die ook nog niet heb genoemd.’

‘O ja, natuurlijk...’

Hij keek haar diep in de ogen. ‘Maar je mag hem wel weten.’ Zijn stem was diep en zelfverzekerd. ‘Mijn naam is Brent Jager. En jij bent...?’

Anneke slikte. Die ogen. Wat een prachtige ogen! ‘Anneke Bergsma,’ fluisterde ze. Lieve help, ze herkende haar eigen stem niet eens.

Een andere hand schoot op hem af. Het was Tineke. Het was haar eindelijk gelukt om de jurk uit te krijgen. ‘Tineke,’ zei ze. ‘Ik ben Tineke Kingma.’

Achter hen zag hij Lieuwe breed grijnzen, maar hij bleef voorkomend en charmant. Hij